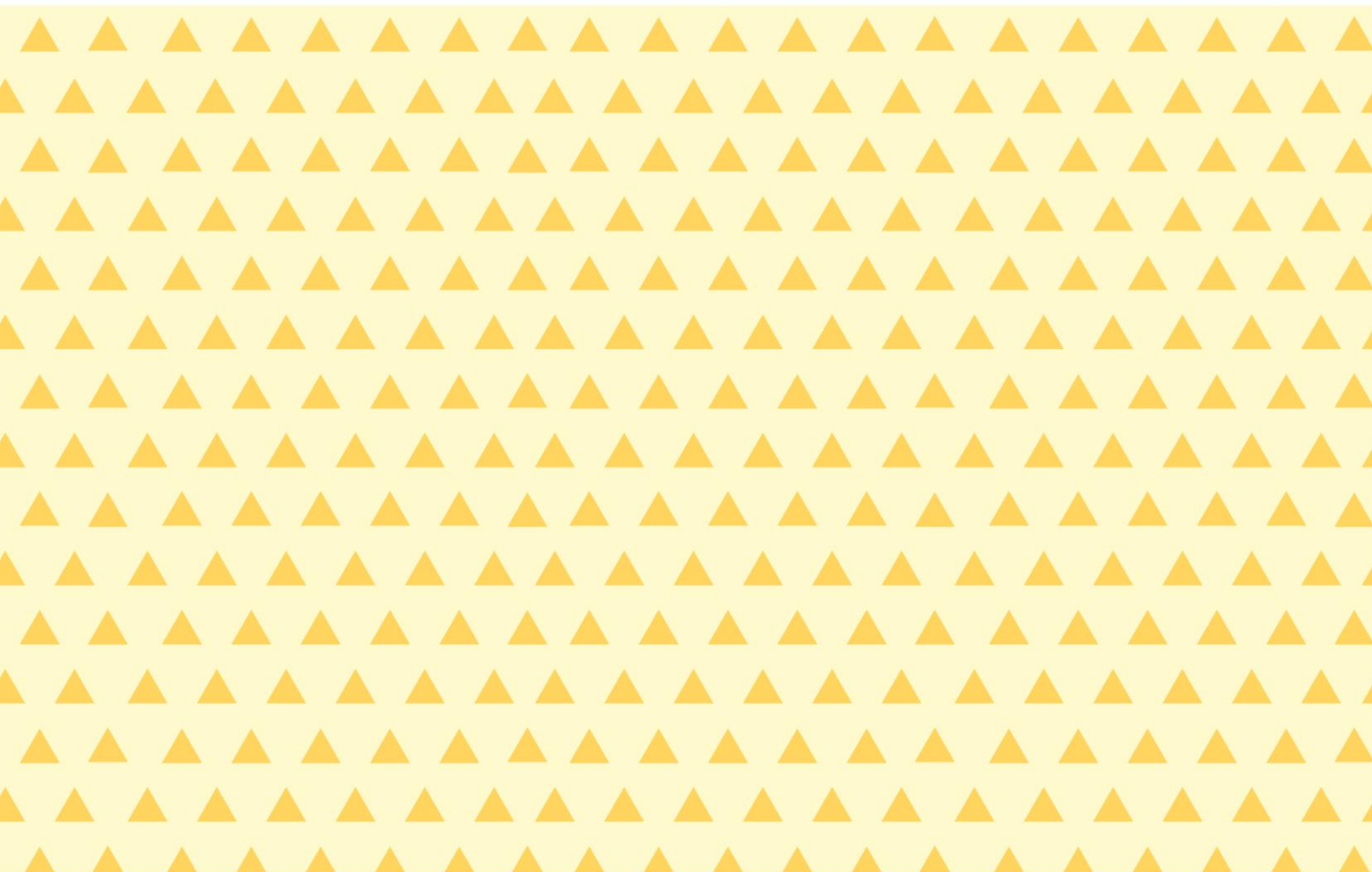

Lathund

Att rapportera data till datavärdskap för miljögifter och datavärdskap för grundvatten

Författare: Håkan Johansson, Jakob Nisell, Carolin Landström,
Anna-Klara Elenström, Maria Åkesson

Version 1.0

Datum: 2026-02-05

Sveriges geologiska undersökning

Box 670, 751 28 Uppsala

tel: 018-17 90 00

e-post: sgu@sgu.se

www.sgu.se

Följande skrift är ett komplement till den information som presenteras på SGU:s hemsida för Datavårdskap för miljögifter och Datavårdskap för grundvatten när det gäller inrapporteringen av data.

Syftet med skriften är att tydligare och mer sammanfattande beskriva den information som efterfrågas för en dataleverantör ska kunna leverera data.

Skriften kan komma att uppdateras.

Innehållsförteckning

1	Checklista inrapportering Datavårdskap.....	4
2	Kontroll och registrering av provplats.....	5
2.1.1	Steg 1 – Kontroll av provplats.....	5
2.1.2	Steg 3 – Komplettera provplatsmall för registrering av ny provplats.....	6
2.1.3	Steg 3 – Skicka in mallen till datavårdskapet.....	7
2.1.4	Steg 4 – Registrering av provplats.....	7
2.1.5	Steg 5 – Användning av provplats-ID.....	7
3	Att planera sin dataleverans.....	9
4	Inrapporteringsmallen.....	9
4.1	Mallens uppbyggnad.....	9
4.2	Fliken Regler.....	10
4.2.1	Förtydligande av regler.....	10
4.3	Flikarna BESTALLARE, PROVMETADATA, DATA_MATVARDE, PROVDATA_TYPER.....	10
4.3.1	Viktigt att känna till:.....	10
5	Söka ut och beställa nya miljödatakoder.....	12
5.1.1	Kodlistor som används i fliken DATA_MATVARDE.....	13
5.1.2	Ladda ner kodlistor.....	15
5.1.3	Om en miljödatakod i Registret för miljödatakoder saknas:.....	15
5.1.4	Bra att veta:.....	16
6	Dags att leverera data – Validering.....	16
6.1	Vanliga fel vid validering.....	17
6.1.1	Vanliga fel Flik <i>PROVMETADATA</i>	17
6.1.2	Vanliga fel Flik <i>DATA_MATVARDE</i>	17
6.2	Bra att veta:.....	18
	Bilaga A: Stöd vid inrapportering till Datavårdskap för grundvatten.....	19
	Fliken BESTALLARE.....	19
	Fliken PROVMETADATA.....	20
	Fliken DATA_MATVARDE.....	21
	Fliken PROV DAT _GRUNDVATTEN.....	22

1 Checklista inrapportering Datavärdskap

För att lyckas med inrapportering till Datavärdskap grundvatten och Datavärdskap miljögifter behöver nedan vara uppfyllt.

- ☐ Leverantören har registrerat sig som en dataleverantör. Detta görs genom att följa instruktionerna på länken nedan:
 - [Registrera dig som dataleverantör](#)
- ☐ Provplatser behöver vara registrerade i Stationsregistret (se avsnitt 2)
- ☐ Förarbete har gjorts enligt ”Att planera sin dataleverans” (se avsnitt 3 - 5) i planeringsskedet
- ☐ Leveransmallen är ifylld enligt de regler som finns (se avsnitt 4).
- ☐ Alla koder som behöver användas i inrapporteringsmallen finns registrerade i registret för miljödatakoder (se avsnitt 5).

2 Kontroll och registrering av provplats

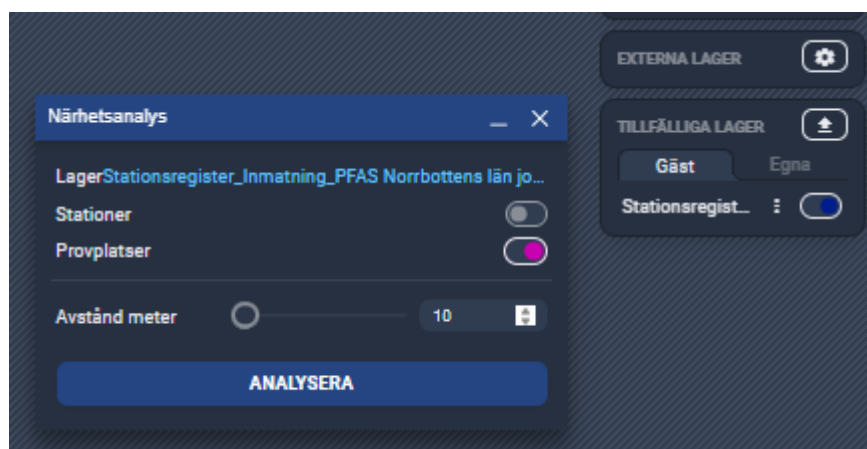
För att grundvatten- och miljögiftsdata ska kunna kopplas till rätt geografisk plats krävs att varje provplats har ett unikt provplats-ID i det nationella stationsregistret. Om en provplats saknas i registret ansvarar datavärden för att registrera den. Leverantören av data ska då förbereda nödvändig information enligt rutinen nedan. Detta avsnitt beskriver hur nya provplatser ska kontrolleras och registreras.

2.1.1 Steg 1 – Kontroll av provplats

Innan en ny provplats registreras ska leverantören kontrollera om provplatsen redan finns i stationsregistret: <https://stationsregister.miljodatasamverkan.se/>.

Kontroll av koordinater och om provplatsen redan finns i stationsregistret görs genom att:

1. Fyll i den excelmall som används för provplatsregistrering med koordinater och namn. Mallen är gemensam för både grundvatten- och miljögiftsrapportering och hämtas från [Datavårdskapens webbplats](#)
2. Importera ifylld excelmall med koordinater och namn som ett gästlager i stationsregistrets webbapplikation
3. Kontrollera att provplatsen hamnar rätt geografiskt i kartan. Det är endast leverantören som kan säkerställa att provplatsens geografiska position är korrekt.
4. Genomföra en närhetsanalys för att identifiera eventuella befintliga provplatser i närheten, se figur 1. Klicka på de tre punkterna intill ditt gästlager för att öppna närhetsanalysfunktionen

Figur 1 – Närhetsanalys på stationsregistrets hemsida

Om en befintlig provplats ligger inom 10 meter får leverantören avgöra, utifrån syftet med undersökningen, om den befintliga provplatsen är tillräckligt representativ geografiskt.

Tänk på att vissa grundvattenstationer har dolda koordinater och inte visas i kartvisaren. De är dock fortfarande sökbara och synliga i tabellvyerna. Du kan därför behöva använda stationsregistrets sökfunktioner för att hitta relevanta provplatser. En del information kan även hittas i synonym fältet, här finns ofta de beteckningar som en gång använts vid tidigare inrapporteringar i LAN_KOD och idn i vattentäktsarkivet finns i beteckningstyperna VTAK_

Om analysen visar att provplatsen redan finns registrerad ska det befintliga provplatsID:t användas (använd **inte** övervakningsstationsID).

Provplatsen som du ska använda ska antingen ha DV grundvatten eller DV miljögifter som användande eller ansvarig datavärd. Filtreering på dessa och andra attribut kan göras i sökfunktionen i stationsregistret.

Endast om provplatsen inte finns i registret går provplatsen vidare för registrering som ny provplats.

2.1.2 Steg 3 – Komplettera provplatsmall för registrering av ny provplats

Om provplatsen inte finns i stationsregistret ska leverantören komplettera samma provplatsmall (Excel) med de uppgifter som krävs för registrering.

Instruktioner för hur mallen ska fyllas i finns i fliken **Förklaring-provplatser**. Observera:

- Ifyllnad görs antingen genom att skriva direkt i mallen eller genom att **klistra in värden som text**. Detta för att valideringsfunktioner som lagts in i excelmallen ska fungera på rätt sätt.
- Mallen får inte modifieras vad gäller kolumnnamn, ordning eller flikar.
- För provplatser för grundvattenprovtagning önskar datavärdskapet för grundvatten även metadata om platsen såsom geologi, geohydrologi och andra grundvattensspecifika egenskaper.
- Mallen skall enligt instruktionerna i fliken *kontroller felsökas*. markera alla ifyllda rader och under tabben *data* väljer du *Data validering* under dropdown menyn som du når vid nedåtpilen väljer du att skapa cirklar runt felaktigheter (*circle invalid data*).

Datavärdskapet som ska kunna använda provplatsen behöver anges i kolumnerna **Ansvarigt datavärdskap** och **Användande datavärdskap**. Tabellen nedan visar hur ansvarig respektive användande datavärd skall anges.

Villkor vid skapande av provplatser	Ansvarig datavärd	Användande datavärd	PROVDATA_TYP (er) som skall kunna rapporteras (enligt mallen för data rapportering)	Kommentar
När det rör sig om enbart miljöövervakning/undersökning i grundvatten	DV grundvatten		GRUNDVATTEN	
När det rör sig om miljöövervakning/undersökning i grundvatten OCH mediatyp Jord/Berg direkt i anslutning till grundvattenröret på samma position	DV grundvatten	DV miljögifter	GRUNDVATTEN MARK (jord, mark, berg)	
När det rör sig om miljöövervakning/undersökning i grundvatten OCH andra mediatyper	DV grundvatten	DV miljögifter	GRUNDVATTEN	För övriga matriser skapas en separat provplats med ansvarig datavärd Miljögifter. Enligt nedanstående rad
	DV miljögifter		VATTEN (ytvatten) MARK (jord, mark, berg) BIOTA övrigt (t.ex. AVLOPP_SLAM)	
När det rör sig om miljöövervakning/undersökning av annan matris än grundvatten	DV miljögifter		VATTEN (ytvatten) MARK (jord, mark, berg) SEDIMENT BIOTA övrigt (t ex AVLOPP_SLAM)	

När det rör sig om miljöövervakning/undersökning vid en extern datavärds provplatsID som SGU även skulle kunna dataföra halter vid. Exempel på extern DV: DV provfiske (provmatris biota), DV MVM (provmatris vatten).	DV vid datavärdskap utanför SGU Kommunicera med ansvarig datavärd och DV Miljögifter om detta kan vara en lösning. Provplatserna revideras av annan datavärd och skall inte ingå i den mall som skickas till SGU.	DV miljögifter	VATTEN (ytvatten) SEDIMENT BIOTA	DV som ej administreras av SGU kan lägga till DV MG eller DV GV som användande/associerad DV i det DVs provplatsID. Görs endast i samråd mellan DV vid SGU och annat DV, och då för undersökningar där det är verkligen går att fastställa att den provlokalens koordinater används till undersökningar av halter som kan levereras till respektive Datavärdskap. I den stund det rör sig om samma övervakningsprogram, är det mycket viktigt att namngivningen i respektive DV är densamma för att hålla ihop övervakningsprogrammet vid utvärdering av programmet och för tillgänggörandet vid respektive Datavärdskap.
--	---	----------------	--	---

2.1.3 Steg 3 – Skicka in mallen till datavärdskapet

Mallen innehåller förklaringar och en checklista som måste fyllas i. Döp den nedladdade filen enligt formatet: **provplatser_<organisation>_<datum>.xlsx**

Exempel: provplatser_LSTY_W_20260202.xlsx

Mallen skall fyllas med den information som krävs för respektive datavärds krav. Gemensamt för båda datavärdskapen är att informationen som krävs i stationsregistret fylls i. För provplatser för grundvattenprovtagning önskar datavärdskapet för grundvatten även metadata om platsen så som geologi, geohydrologi och andra grundvattensspecifika egenskaper.

När du fyllt i mallens två flikar *Provplatser* och *Kontroller* skickar du den med e-post till datavärdskap@sgu.se. Datavärden kommer att granska provplatsmallen och registrera provplatserna.

Du får en e-post som bekräftar när registreringen är klar. Först därefter kan du rapportera data för den nya provplatsen.

2.1.4 Steg 4 – Registrering av provplats

SGU registrerar provplatsen i stationsregistret.

När registreringen är genomförd skickar SGU tillbaka de nya provplatsID:n till leverantören.

2.1.5 Steg 5 – Användning av provplats-ID

De tilldelade provplatsID:n ska användas vid all rapportering av grundvattenkvalitet och miljögiftsdata. Detta säkerställer korrekt koppling mellan prov och provplats.

3 Att planera sin dataleverans

Kunskap om vilka metadata som efterfrågas i datavärdskapets inleveransmall för din undersökning/övervakningsinsats är viktig att införskaffa, och det redan i planeringsskedet av undersöknings/övervakningsinsatsen.

För beställare, utförare och upphandlad konsult är det viktigt att fånga upp vilken efterfrågade informationen som behövs för just sin övervakning/undersökningsinsats i de olika flikarna, och att det sätts upp en rutin/metodik för insamling av den efterfrågade informationen innan undersöknings/övervakningsinsats utförs.

Att försöka fånga in den efterfrågade informationen efter övervaknings/undersökningsinsatsen har utförts leder alltid till en massa merarbete som gör inleveransen tidsineffektiv och extra kostsam. Undvik detta!

En genomgång av inrapporteringsmallen, stationsregistret och registret för miljödatakoder presenteras nedan med anledning av detta.

4 Inrapporteringsmallen

Inrapporteringsmallen består av en Excel-arbetsbok med flera flikar och kan nås på denna länk.

[Mall för inrapportering av data till datavärdskap för grundvatten och datavärdskap för miljögifter](#)

Inför en inrapportering är det absolut nödvändigt att gå igenom mallens uppbyggnad och läsa igenom följande flikar:

Flikbeskrivning: beskriver samtliga flikar i inrapporteringsmallen och vilka som måste fyllas i.

Regler: beskriver olika krav på ifyllnad av fält, vad för typ av värde som får anges beroende på informationstyp och specifika regler för olika fältnamn. Samtliga regler behöver uppfyllas för att en dataleverans ska gå igenom valideringstjänsten. Om dataleveransen inte går igenom fås ett felmeddelande och dataleveransen behöver justeras.

4.1 Mallens uppbyggnad

Mallen innehåller förutom förklaringsflikarna dataflikar som rör generell information:

- *BESTALLARE* som innehåller information om rapporten
- *PROVMETADATA*, information kring provtagningen och provet
- *DATAMATVARDE*, innehåller analysresultatet som tagits fram på labb
- *PROVDATA_XXX*, exempel *PROVDATA_GRUNDTVATTEN*, är metadataflikar för provtagningen som skall innehålla specifik information för de olika matriserna som samlats in vid provtagning.

Nyckel mellan flikarna är provets identitet som anges i fältet *PROV_KOD_ORIGINAL*. Mallens struktur och ordning skall inte ändras. Kolumner mm skall inte tas bort. Däremot kan *PROVDATA_XXX* flikar tas bort om de inte innehåller någon information. *MEDDELANDE* fliken

kan användas för att ge ytterligare information kring leveransen och skall ses som ett medskick till datavärden och kommer inte att tillgängliggöras externt

Flikarna beskrivs mera ingående i följande avsnitt.

4.2 Fliken Regler

Fliken Regler Beskriver vilka valideringsregler som finns för att en inleverans ska bli godkänd i SGU:s inrapporteringstjänst.

4.2.1 Förtydligande av regler

Enligt kodlista

För fält där informationstyp ska anges enligt kodlista behöver koden vara registrerad i registret för miljödatakoder:

<https://kodlistor.miljodatasamverkan.se/def/vocabularies>

Registret för miljödatakoder används för att beskriva parametrar levererade från analyslaboratorierna samt metadata kring övervaknings/undersökningsinsatsen uttryckta i form av miljödatakoder.

4.3 Flikarna BESTALLARE, PROVMETADATA, DATA_MATVARDE, PROVDATA_TYPER

Efterfrågad information är ”obligatorisk”, ”obligatorisk om”, ”rekommenderad”, ”rekommenderad om” eller ”frivillig”. Den obligatoriska informationen är nödvändig för att inleveransen ska kunna bli godkänd i SGU:s inrapporteringstjänst. Viktigt är att den efterfrågade informationen införs i inleveransmallen enligt angiven formatering och med maximalt antal tecken.

För en godkänd inleverans till datavärdskapet krävs att inleveransmallens flik *BESTÄLLARE*, *PROVMETADATA*, *DATA_MATVARDE* samt minst en av flikarna för *PROVDATA_TYPER* ifylles med efterfrågad korrekt information.

Även om det finns olika krav på efterfrågad information så bör dataleverantören alltid eftersträva att leverera in all efterfrågad information och då så utförligt som möjligt då detta ökar kvaliteten och transparensen på den inlevererade övervaknings/undersökningsinsatsen.

4.3.1 Viktigt att känna till:

- Vid sparandet av ifylld mall tillåts inga mellanslag i filnamnet.
- Personuppgifter eller annan GDPR känslig information skall inte anges i fritextfälten
- Om du klistrar in data från ett annat Excel-dokument **MÅSTE** värden klistras in som ”Values”/”Värden”, dvs utan formatering - annars ändrar Excel på formatet.
- Data skall alltid fyllas i med början på rad 6. Raderna 1-5 är rubrik och förklaringsrader. Om data läggs in ovanför rad 6 kommer dessa värden inte att tas emot eller ge fel vid valideringen.
- Ordningen på kolumnerna får inte ändras.
- Kolumner får inte tas bort.
- Mallen skall inte utökas med extra kolumner. dessa kolumner kommer inte att tas emot av datavärden.
- Eventuellt medskick till datavärden kan göras i fliken *MEDDELANDE* eller genom att mejla datavärdskapets funktionsbrevlåda

- Eventuella färgmarkeringar i excelfilen kommer att ignoreras.

5 Söka ut och beställa nya miljödatakoder

Miljödatakoder behövs för ifyllnad av inrapporteringsmallen. Sök ut dessa i Registret för miljödatakodens kodlistor:

[Registret för miljödatakodens kodlistor](#)

Där återfinns 14 kodlistor att bläddra igenom för att hitta de miljödatakoder som behövs för att fylla i inrapporteringsmallen.

European Environment Agency

Logga in

REGISTRET FÖR MILJÖDATAKODER

Applikationen baseras på EEA:s Data Dictionary

Du är här: Miljödatacentralen Data Dictionary > DataDictionary > Vocabularies

- Hjälp och dokumentation
- Datasets
- Tabeller
- Data element
- Scheman
- Kodlistor**
- Tjänster
- Namespaces

Bläddra bland kodlistor

OBS: Ej inloggade användare kan bara se kodlistor med status **Released** och **Public Draft**.

Sök kodlistor Sök specifika värden

+	BESTALLARE	(Beställare)
+	CMDK	(CMDK)
+	DATA_MATVARDE	(Data Måttvärde)
+	Inspire	(Inspire)
+	KemBioFys_PARAMETERNAMN	(Kemiska, biologiska, fysikaliska parameternamn)
+	PROVDATA_BIOTA	(Provdata Biota)
+	PROVDATA_FRAKTIONER	(Provdata fraktioner i Deposition/Luft/Sediment/Vatten)
+	PROVDATA_LIVSMEDEL	(Provdata Livsmedel)
+	PROVDATA_MARK	(Provdata Mark)
+	PROVDATA_PRODUKTER	(Provdata Produkter)
+	PROVDATA_SEDIMENT	(Provdata Sediment)
+	PROVDATA_SLAM	(provdata Slam)
+	PROVDATA_VATTEN	(Provdata Vatten och Grundvatten. Vattendjup-metod även Sediment)
+	PROVMETADATA	(Provmetadata)
+	styrdok	(styrdokument)

Frågor | Miljödatacentralen Data Dictionary

Genom att klicka sig ner i hierarkin för respektive kodlista hittas de olika värdeförråd av tillåtna koder (*Preferred label*) som efterfrågas i de olika flikarna i inrapporteringsmallen. I bilden nedan: Miljödatakoden är *DISS*

European Environment Agency

Logga in

REGISTRET FÖR MILJÖDATAKODER

Applikationen baseras på EEA:s Data Dictionary

Du är här: Miljödatasamverkan Data Dictionary » DataDictionary » Kodlistor

Hjälp och dokumentation

Datasets

Tabeller

Data element

Scheman

Kodlistor

Tjänster

Namespaces

Koncept: *DISS* i *FRAKTION* kodlistan

Tillbaka till kodlistan

Concept URI	https://kodlistor.miljodatasamverkan.se/def/vocabulary/PROVDATA_FRAKTIONER/FRAKTION/DISS
Preferred label	DISS
Definition	Löst fas (VATTEN)
Notation	
Status	Valid
Status Modified	29.01.2021
Accepted Date	29.01.2021
Not Accepted Date	

Frågor | Miljödatasamverkan Data Dictionary

5.1.1 Kodlistor som används i fliken DATA_MATVARDE

Fältet PARAMETERNAMN använder kodlistan för KemBioFYS_PARAMETERNAMN. Jämfört med de andra kodlistorna kan det för denna kodlista finnas en eller flera ”*Alternative label*” listade. Den senare labeln ska dock inte användas för ifyllnad av inrapporteringsmallen då SGU har valt att endast ”*Preferred label*” är godkänd i inrapporteringsmjästen.

Speciellt för Kodlistan för KemBioFYS_PARAMETERNAMN är också att ”*Valid*” behöver vara listad i fältet för Validity för att vara godkänd vid inrapporteringen. Om det i stället står ”*Invalid*” rör det sig om en gammal miljödatakod som inte längre är godkänd.

Vid ifyllnad av inrapporteringsmallens flik DATA_MATVARDE efterfrågas utöver PARAMETERNAMN (= *Preferred label*) en UNIK_PARAMETERKOD. Den listas i fältet Notation i registret för miljödatakoder, se nedan.

	A	B	C	D	E
1	Fält:	PARAMETERNAMN	UNIK_PARAMETERKOD	PROV_KOD_ORIGINAL	RAPPORT_KOD
2	Förklaring:	Ämne som analyserats. Anges enligt Preferred label under KemBioFys i Registret för miljödatakoder, termer och begrepp.	Unik parameterkod för ämne som analyserats. Anges enligt Notation under KemBioFys i Registret för miljödatakoder, termer och begrepp.	Leverantörens interna prov-ID.	Anges labbets rapportnummer analyserade prov
3	Krav:	obligatorisk	obligatorisk	obligatorisk	rekommenderad
4	Informationstyp:	enligt kodlista	enligt kodlista	txt (50)	txt (50)
5	Exempel:	Aluminium	CH01/1	abc-123	Lab-1
6		2,4,4'-Triklorbifenyl (PCB28)	CH07/222	177-2017-10230278	AR-17-SL-2290
7		2,2',5,5'-Tetraklorbifenyl (PCB52)	CH07/159	177-2017-10230278	AR-17-SL-2290
8		2,2',4,5,5'-Pentaklorbifenyl (PCB101)	CH07/150	177-2017-10230278	AR-17-SL-2290

European Environment Agency

REGISTRET FÖR MILJÖDATAKODER
Applikationen baseras på EEA:s Data Dictionary

Du är här: Miljödatasamverkan Data Dictionary > DataDictionary > Kodlistor

Hjälp och dokumentation
Datasets
Tabeller
Data element
Scheman
Kodlistor
Tjänster
Namespaces

Koncept: Ammoniak i CH02 kodlistan

← Tillbaka till kodlistan

Concept URI	https://kodlistor.miljodatasamverkan.se/def/vocabulary/KemBioFys_PARAMETERNAMN/CH02/2
Preferred label	Ammoniak
Definition	ChSePubCh/ECHA/WIKI
Notation	CH02/2
Status	Valid
Status Modified	14.11.2023
Accepted Date	14.11.2023
Not Accepted Date	
Alternative label	Ammonia [en]
Huvudgrupper	Organiska ämnen
IUPAC name	Ammonia; Azane
CAS-Nr	7664-41-7
EC-Nr	231-835-3
Validity	Valid

Trådor | Miljödatasamverkan Data Dictionary

5.1.2 Ladda ner kodlistor

För att underlätta sökningar har Registret för miljödatakoder även gjort det möjligt att ladda ner Excel-filer för kodlistorna, uppdelat på en fil för kemiska koder och en för övriga koder.

[Totallistan över alla kemiska koder \(KemBioFys\) \(nytt fönster\)](#)

[Övriga kodlistor \(nytt fönster\)](#)

Dessa excelfiler kan underlätta mappningen av de parameternamn som labbet levererat till giltiga koder att använda i leveransmallen

5.1.3 Om en miljödatakod i Registret för miljödatakoder saknas:

Fyll då i beställningsformulär för miljödatakoder och skicka in beställningen till Datavårdskap för miljögifters resursbrevlåda: miljogifter.datavardskap@sgu.se

[Beställningsformulär miljödatakoder](#)

SGU vidarebefordrar beställningen till Naturvårdsverket, vilken är den myndighet som administrerar och ansvarar för driften av Registret för miljödatakoder och som är ansvarig för att skapandet av nya miljödatakoder.

5.1.4 Bra att veta:

Miljödatakoden "SAKNAS" är tillåten för viss obligatorisk information. Se värdeförråd för respektive parameter.

6 Dags att leverera data - Validering

För att få en godkänd inleverans till datavärdskapet krävs att inleveransmallens flik *BESTÄLLARE*, *PROVMETADATA*, *DATA_MATVARDE* samt *minst* en av flikarna för *PROVDATA_TYP* har ifyllts med efterfrågad korrekt information. *PROVDATA_TYP*-flikar som inte ska användas får raderas.

När inleveransmallen ifyllts med all efterfrågad information är det dags att ladda upp denna i SGU:s inrapporteringstjänst och få den validerad.

[Rapportera in data \(nytt fönster\)](#)

Fyll i din epost-adress och skicka därefter i väg din begäran att rapportera in halldata till Datavärdskap för miljögifter. En länk levereras kort därefter till din e-post. Öppna länken i e-posten och en ny ruta öppnas upp. Fyll i efterfrågad information och leta reda på den fil du vill validera och dra in den i rutan för att ladda upp filen och klicka på validera.

SGU:s inrapporteringstjänst skapar nu en valideringsrapport.

Från valideringsrapporten går att utläsa eventuella fel och varningar som hittas för vilken rad vid valideringen i respektive flik. Fel är obligatoriska attribut och behöver rättas till medan varningar är frivilliga. Vi rekommenderar däremot att du kontrollerar varningarna då de kan peka på indirekta fel.

6.1 Vanliga fel vid validering

6.1.1 Vanliga fel Flik *PROVMETADATA*

PROVPLATS_ID har inte registrerats i Stationsregistret för användning med den mediatyp som angivits i kolumnen i *PROVDATA_TYP* i inleveransmallen.

Stationsregistrets Övervaknings-ID har av misstag införts i inleveransmallen i stället för PROVPLATS_ID

Namnet i Stationsregistret överensstämmer inte med hur namnet har angetts i fältet NAMN_PROVPLATS i inleveransmallen. Det räcker med att ett mellanslag (syns inte rent visuellt) av misstag lagts till i slutet av namnet.

6.1.2 Vanliga fel Flik *DATA_MATVARDE*

PARAMETERNAMN i inleveransmallen är felstavat.

Införda PARAMETERNAMN och UNIK_PARAMETERKOD i inleveransmallen matchar inte varandra.

PARAMETERNAMN som införts i inleveransmallen är ett gammalt sådan som ej längre är godkänt. Endast de PARAMETERNAMN som är listade som "Valid" i fältet för Validity i Stationsregistret är godkända.

"Alternative label" för ämnet/föreningen har av misstag införts som PARAMETERNAMN i inleveransmallen. Endast "Preferred label" är godkänd.

MÄTVÄRDETAL har angetts med för många decimaler i inleveransmallen. Endast 5 decimaler är tillåtet. Omvandla MÄTVÄRDETAL till annan enhet för att behålla antalet värdesiffror.

Om MÄTVÄRDETAL är mindre än RAPPORTERINGSGRANS_LOQ och större eller lika med DETEKTIONSGRANS_LOD behöver "Ja" anges i kolumnen för MATVARDESPAR samt MATV_STD och MATAVARDETAL_ANM varar tomt.

Om MÄTVÄRDETAL är mindre än DETEKTIONSGRANS_LOD behöver "<" anges MATVARDETAL_ANM och "b" anges som MATV_STD'.

Om MÄTVÄRDETAL är mindre än RAPPORTERINGSGRÄNS_LOQ behöver "<" anges MATVARDETAL_ANM och "q" anges som MATV_STD'.

Om MÄTVÄRDETAL är lika med DETEKTIONSGRÄNS_LOQ får "<" inte anges som MATVARDETAL_ANM och inte "b" anges som MATV_STD.

Om MÄTVÄRDETAL är lika med RAPPORTERINGSGRANS_LOQ får "<" inte anges som MATVARDETAL_ANM och inte "q" anges som MATV_STD.

OBS! MÄTOSÄKERHET och MÄTOSÄKERHETSTYP ska inte inrapporteras när MÄTVÄRDETAL är mindre än LOQ. För MÄTVÄRDETAL lika med och större än LOQ är det starkt rekommenderat att rapportera in MÄTOSÄKERHET och MÄTOSÄKERHETSTYP.

6.2 Bra att veta:

I anslutningen till valideringen finns det en möjlighet att skapa en koppling till en rapport som beskriver övervakningsinsatsen om denna har publicerats eller kommer publiceras i Digitala Vetenskapliga Arkivet (DiVA). För att få registrera rapporter i DiVA krävs dock att din organisation är medlem i DiVA. Att få till en koppling till i databasen inrapporterade haltdata och en rapport beskrivande övervakningsinsatsen är mycket önskvärt.

Bilaga A: Stöd vid inrapportering till Datavärdskap för grundvatten

Datavärdskapet för grundvatten har tidigare använt sig av en annan mall med interna kodlistor vid inrapportering av vattenkvalitetsdata. För att underlätta övergången till den nya gemensamma mallen finns det extra stöd att tillgå i denna bilaga.

Vid inrapportering av data för grundvattenprov är dessa flikar obligatoriska:

- BESTALLARE
- PROVMETADATA
- PROVDATA_GRUNDTVATTEN
- DATA_MATVARDE

Nedan beskrivs utvalda fält för respektive flik för att ge vägledning för hur inrapportering av grundvatten bör göras.

Fliken BESTALLARE

Fliken BESTALLARE har obligatoriska fält som ska fyllas i enligt kodlista från Registret med miljödatakoder (RMDK). Se avsnitt 5 för mer information om miljödatakoder.

Fält:	Förklaring:	Krav:	Informationstyp	Exempel :
BEST_ORG	Beställar-organisation. Ange namn på myndighet eller liknande som beställt uppdraget.	obligatorisk	: enligt kodlista	HaV
BESTALLD_UNDESKNING	Projektnamn på undersökningen.	rekommenderad	txt (500)	Exempelvis någon av följande: Gemensamma delprogrammet för miljöövervakning av grundvattenkvalitet, Trend och omdrevsstationer – grundvatten, Recipientkontrollprogram Aitik, etc... Exempel: LST-AB
UTFOR_ORG	Utförar-organisation. Ange utförare av uppdraget som beställt provtagning och analyser från labb. Obs! Använd samma kodlista som BEST_ORG.	obligatorisk	enligt kodlista	
ORG_TYP	Ange utförarens organisationstyp.	obligatorisk	enligt kodlista	LST
RAPPORTNAMN	Undersökningens rapportnamn. Införs i DiVA - Naturvårdsverkets öppna rapportarkiv.	rekommenderad	txt (500)	Exempelvis: Delprogram Trend- och omdrevsstationer grundvatten

Fliken PROVMETADATA

Fliken PROVMETADATA berör information om provet och fältprovtagningen. Observera att om provet innehåller flera flaskor som behandlats på olika sätt (till exempel att vattnet i en flaska filtrerats och de andra inte har det) ska dessa skrivas in på olika rader i mallen med unika värden i PROV_KOD_ORIGINAL.

Fält:	Förklaring:	Krav:	Informationstyp:	Exempel:
PROVPLATS_ID	Hittas i Stationsregistret, alternativt erhålles av datavärd efter ifylld mall om provplats saknas. Stationsregistret: https://stationsregister.miljodata.sv.se/stationsregister/composer/	obligatorisk	txt (8)	00311635
NAMN_PROVPLATS	Provplatsens namn enligt Stationsregistret.	obligatorisk	txt (50)	Edshammarskogen
PROVDATA_TYP	Anger vilken typ av provdata som rapporteras. Detta motsvarar den PROVDATA flik som ifylles för provet.	obligatorisk	enligt kodlista	GRUNDVATTEN
PROVTAG_SYFTE	Syfte med provtagningen.	obligatorisk	enligt kodlista	Exempelvis någon av följande: REG_OSPEC, NMO_OMDREV_REF, NMO_TREND_GRVN, NMO_TREND_IM, NMO_TREND_REF, PFAS_RU Exempelvis någon av följande: OvervGrundvattKval_1_0, OvervGrundvattKval_1_1, ingen, okand SJO-SOTV-RINN
UNDERSOKNINGSTYP	Namnet på undersökningstypen. Anges vid miljöövervakning.	rekommenderad	enligt kodlista	
PROVPLATS_MILJO	Provtagningsmiljö vid provplatsen.	obligatorisk	enligt kodlista	
PROVPLATS_TYP	Typmiljö vid provplatsen.	obligatorisk	enligt kodlista	Exempelvis någon av följande: Bakgrund, Deponi, Ej_bedomd_okand, Industriområde, Jordbruksområde, PaverkadMiljo, Punktkalla, Skogsbruk, Skogsområde, UrbanMiljo Exempel: LST-AB
PROVTAG_ORG	Namn på provtagande organisation.	obligatorisk	enligt kodlista	
ACKR_PROV	Ange om provtagning har utförts av ackrediterad provtagare.	obligatorisk	enligt kodlista	Ja
PROVTAG_MET	Provtagningsmetod.	obligatorisk	enligt kodlista	Exempelvis någon av följande: Peristalt_Pump, Skakpump, Spruta, Tryckpump Exempelvis någon av följande: DEKANT, KYLT, LUFTAT, SYRAKONSERVERAT
DIREKT_BEHA	Ange hur provet behandlats direkt efter att det har provtagits i fält.	obligatorisk	enligt kodlista	

Fliken DATA_MATVARDE

Fält:	Förklaring:	Krav:	Informationstyp:	Exempel:
PARAMETERNAMN	Ämne som analyserats. Anges enligt Preferred label under KemBioFys i Registret för miljödatakoder, termer och begrepp.	obligatorisk	enligt kodlista	Aluminium
UNIK_PARAMETERKOD	Unik parameterkod för ämne som analyserats. Anges enligt Notation under KemBioFys i Registret för miljödatakoder, termer och begrepp.	obligatorisk	enligt kodlista	CH01/1
LABB	Labbets namn.	obligatorisk	enligt kodlista	ALS
UTFOR_LABB	Utförlabb. Ange labbets namn om labbet som utfört analyserna inte är detsamma som labbet (LABB) som mottagit proverna. OBS! Använd samma kodlista som LABB.	obligatorisk	enligt kodlista	NIVA
MATVARDETEXT	Mätvärdetext (se not 1). Ange mätvärde om icke numeriskt eller innehåller en blandning av numeriskt och text.	obligatorisk om... (se flik Regler)	txt (50)	Exempelvis: "Grumligt", "Vita flockar", "Mycket svag", "Brun", "Ej påvisat" etc 10,1
MATVARDETAL	Mätvärdetal (se not 1). Ange numeriskt mätvärde. OBS! Om mätvärdet från labbet är angivet som t.ex. - 10,0 eller <10,0 där betydelsen är mindre än LOQ eller LOD anges mätvärdet som 10,0 och < (dvs mindre än) tecknet anges i MATVARDETAL_ANM.	obligatorisk om... (se flik Regler)	decimaltal (-9999; 999999; 5)	
MATVARDETAL_ANM	Mätvärdetal anmärkning. Här får < (dvs mindre än) eller > (dvs större än) tecken anges.	obligatorisk om... (se flik Regler)	enligt kodlista	<
ENHET	Enhet för mätvärdet som angivits i MATVARDETAL eller MATVARDETEXT.	obligatorisk om... (se flik Regler)	enligt kodlista	ng.l-1
MATV_STD	Mätvärdetals standard.	obligatorisk om... (se flik Regler)	enligt kodlista	q
RAPPORTERINGSGRANS_LOQ	Rapporteringsgräns (LOQ) för aktuell parameter och metod (se not 2). Anges i samma enhet som specificerats i ENHET.	obligatorisk om... (se flik Regler)	decimaltal (0; 999999; 5)	10
DETEKTIONSGRANS_LOD	Detektionsgräns (LOD) för aktuell parameter och metod (se not 3). Anges i samma enhet som specificerats i ENHET.	obligatorisk om... (se flik Regler)	decimaltal (0; 999999; 5)	3
MATOSAKERHET	Mätosäkerhet för analysresultatet.	rekommenderad	decimaltal (0; 999999; 5)	3,5
MATOSAKERHET_ENHET	Mätosäkerhetsenhet för analysresultatet. OBS! Använd samma kodlista som ENHET.	obligatorisk om... (se flik Regler)	enligt kodlista	ng.l-1
MATOSAKERHET_TYP	Mätosäkerhets typ för analysresultatet.	obligatorisk om... (se flik Regler)	enligt kodlista	U2
MATVARDESPAR	Mätvärdespar vid analys d.v.s. om en halt är under rapporteringsgränsen men över detektionsgränsen. Ange Ja om mätvärdespar, annars måste fältet lämnas tomt.	rekommenderad	txt (2)	Ja
PROV_LAGR	Provtillstånd vid lagring.	obligatorisk	enligt kodlista	EJ_REL, FRYST, KYLT
PROV_BERED	Provberedning/uppslutningsmetod/extraheringsmetod i laboratoriet.	obligatorisk. Kolumnen tillåter kombinationer av provberedning ar åtskilda med tilde-tecknet (~)	enligt kodlista	Exempelvis någon eller en kombination av följande: EJ_REL, FILTR_5, LUFTNING, etc...
PROVKARL	Typ av kärl som provet förvarats i.	obligatorisk	enligt kodlista	PLAST
ANALYS_MET	Analysmetod, dvs metodbeteckning, Svensk standard, EN-, ISO-beteckning eller motsvarande	obligatorisk. Kolumnen tillåter kombinationer	enligt kodlista	DIN_38407-13

ACKREDITERAD_MET	Är labbet ackrediterat för analysmetoden?	av analysmetoder åtskilda med tilde-tecknet (~)	obligatorisk	enligt kodlista	Ja
ANALYS_INSTR	Analysinstrument. Obs! Om mätvärdet är ett beräknat värde ska BERAKNAT anges.	obligatorisk. Kolumnen tillåter kombinationer av analysinstrument åtskilda med tilde-tecknet (~)	obligatorisk	enligt kodlista	ICPMS

Fliken PROVDAT_GRUNDVATTEN

Fält:	Förklaring:	Krav:	Informationstyp:	Exempel:
PROV_KOD_ORIGINAL	Leverantörens interna prov-ID.	obligatorisk	txt (50)	Abc-123
VATTENTYP	Här anges typ av vattenprov.	obligatorisk	enligt kodlista	Grundvatten_ ospec
FILTRERAT	Har provet filtrerats vid provtagning.	obligatorisk	enligt kodlista	Ja
FILTER_STORLEK	Om provet har filtrerats vid provtagning, ange filterstorleken i µm.	obligatorisk om... (se flik Regler)	decimaltal (0; 9999; 4)	45
OMSÄTTNINGSTID	Omsättningstid provtagning, timmar	valfri	decimaltal (0;999;2)	0,5
OMSÄTTNINGSVOLYM	Omsatt volym före provtagning, liter	valfri	heltal(0;9999999)	200
OMSÄTT_TID_TILL_PROV	Antal timmar mellan omsättning och provtagning	valfri	decimaltal (0;999;2)	0,1